



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **I. G.**, zast. JUDr. Petrem Zajícem, LL.M., Ph.D., advokátem, se sídlem Kadlčákova 1507, Frýdlant nad Ostravicí, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 7. 2015, č. j. 19 A 7/2015 – 56,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 8.228 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce JUDr. Petra Zajíce, LL.M., Ph.D., advokáta, se sídlem Kadlčákova 1507, Frýdlant nad Ostravicí.

O d ů v o d n ě n í:

I.

Předcházející řízení

[1] Kasační stížností ze dne 11. 9. 2015 se žalovaný domáhá zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále též „krajský soud“) ze dne 30. 7. 2015, č. j. 19 A 7/2015 – 56 (dále též „napadený rozsudek“), jímž bylo zrušeno ve výroku I. rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 11. 2014, č. j. MSK 142495/2014 (dále též „přezkoumávané rozhodnutí“ nebo „napadené rozhodnutí“), a ve výrokové části I. rozhodnutí Městského úřadu Frýdlant nad Ostravicí ze dne 3. 9. 2014, sp. zn. MUFO 22138/2014 (dále též „rozhodnutí správního orgánu prvního stupně“), a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení. Krajský soud dále rozhodl, že žalovaný je povinen zaplatit

žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 24.945,70 Kč, a to do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho právního zástupce.

[2] Ve výrokové části I. rozhodnutí správního orgánu prvního stupně byl žalobce uznán vinným z přestupku proti občanskému soužití podle ustanovení § 49 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), kterého se měl dopustit tím, že dne 7. 2. 2014, v době kolem 11. 45 hod., v obci Malenovice, v restauraci Dřevjanka U Zbuj, v předsíni u hlavních vstupních dveří, fyzicky napadl Mgr. L. P., nar. X, trvale bytem M. 697/21, O. – H., a to tak, že při vzájemném konfliktu ji uhodil jedenkrát otevřenou dlaní do pravé strany obličeje, čímž úmyslně narušil občanské soužití jiným hrubým jednáním. Podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) a § 49 odst. 2 zákona o přestupcích byla žalobci za uvedený přestupek uložena pokuta ve výši 300 Kč, přičemž žalobce byl současně zavázán nahradit státu náklady spojené s projednáváním přestupku ve výši 1.000 Kč.

[3] Ve výrokové části II. rozhodnutí správního orgánu prvního stupně byla Mgr. L. P. uznána vinnou z přestupku proti občanskému soužití podle ustanovení § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, kterého se měla dopustit tím, že dne 7. 2. 2014, v době kolem 11. 45 hod., v obci Malenovice, v restauraci Dřevjanka U Zbuj, v předsíni u hlavních vstupních dveří, fyzicky napadla žalobce, a to tak, že při vzájemném konfliktu jej uhodila jedenkrát otevřenou dlaní do jeho levé tváře, čímž úmyslně narušila občanské soužití jiným hrubým jednáním. Mgr. L. P. byla rovněž uložena pokuta ve výši 300 Kč, jakož i povinnost nahradit státu náklady spojené s projednáváním přestupku ve výši 1.000 Kč. Dále bylo v této výrokové části rozhodnuto o zastavení řízení ve věci přestupku proti občanskému soužití podle ustanovení § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, jehož se měla dopustit Mgr. L. P. tím, že stejného data a na stejném místě měla fyzicky napadnout žalobce tak, že jej měla uhodit jedenkrát sevřenou pěstí do obličeje a následně ještě udeřit (bodnout) dvěma sportovními holemi do dolní části jeho pravé nohy, neboť spáchání tohoto skutku nebylo obviněné z přestupku prokázáno.

[4] Výrokem I. přezkoumávaného rozhodnutí bylo zamítnuto odvolání žalobce do výrokové části I. rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a rozhodnutí bylo v této části potvrzeno. Výrokem II. přezkoumávaného rozhodnutí bylo odvolání žalobce do výrokové části II. rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zamítnuto jako nepřípustné, neboť bylo podáno osobou neoprávněnou.

[5] Pro úplnost na tomto místě nutno připomenout, že Mgr. L. P. odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně nepodala, nicméně žalovaný (v souvislosti s projednáváním odvolání žalobce) využil svého práva, daného mu ustanovením § 98 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na provedení zkráceného přezkumného řízení, a z vlastního podnětu změnil výrokovou část rozhodnutí označenou jakou „II. písm. a)“, tak, že původní text nahradil textem: „Podle ust. § 11 odst. 1 písm. a) a § 49 odst. 2 přestupkového zákona se za tento přestupek ukládá [Mgr. L. P. – poznámka Nejvyššího správního soudu] jako sankce napomenutí. Mgr. L. P. je dále povinna v souladu s ust. § 79 odst. 1 přestupkového zákona nahradit státu náklady spojené s projednáním přestupku stanovené paušální částkou ve výši 1 000 Kč.“ Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 7. 1. 2015.

pokračování

[6] V žalobě – směřující proti rozhodnutí žalovaného, v němž bylo rozhodnuto samostatně již jen o odvolání žalobce I. G. – vytýkal žalobce žalovanému, že z odůvodnění jeho rozhodnutí není jasné, jakým konkrétním jednáním měl porušit občanské soužití chráněné zákonem. Podle městského úřadu se mělo jednat o hrubé jednání. Za hrubé jednání však zákon o přestupcích pokládá takové jednání, které hrubě narušuje občanské soužití a není výslovně uvedeno v ustanovení § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích. Dle žalobce nebylo v řízení prokázáno, že by Mgr. P. fyzicky napadl. On sám incident nahlásil policii jako první a konzistentně od počátku tvrdil, že z jeho strany k fyzickému napadení jmenované nedošlo, naopak to byla právě ona, která fyzicky napadla jeho, což ve svých výpovědích opakovaně doznala. Správní orgán byl přitom povinen postupovat v souladu se zásadou materiální pravdy, což neučinil. K pochybení došlo i ze strany orgánů Policie, která z téměř plné kapacity návštěvníků restaurace vyslechla jediného svědka (D. Š.), který téměř nic neviděl a neslyšel. Správní orgán, včetně policie, byl přitom povinen zajistit takové důkazní prostředky, aby stav věci byl zjištěn úplně a nebyly o něm důvodné pochybnosti. Svědkyně B. B., která jediná hovořila o údajné facce, kterou měl dát žalobce Mgr. P., byla vyslechnuta až s odstupem čtyř měsíců a z některých nesrovnalostí v její výpovědi je zřejmé, že vypovídala pod tlakem své kamarádky. Žalobce dále podrobně popsal průběh událostí předcházejících incidentu mezi ním a Mgr. P., která podle něho ignorovala opakované výzvy servírky a výzvy jeho k vyvedení psa z restaurace. Rozhodně by však nebyl důvod k tomu, aby psa nakopnul, jak je mu podsouváno žalovaným. Žalovaný zaujal tento závěr, aniž by k tomu měl jediný důkaz, což žalobce označil za porušení presumpce neviny ze strany správního orgánu. Žalovaný staví své závěry též na tom, co vypověděla svědkyně B. před orgány policie, ačkoli tato svědkyně se šetření policie po incidentu vůbec nezúčastnila a rozhodné skutečnosti měla pouze zprostředkované. Žalobce zdůraznil, že z žádného důkazu nevyplývá, že by se jednání, které je mu kladeno za vinu, dopustil, a proto navrhoval, aby soud rozhodnutí žalovaného i správního orgánu prvního stupně zrušil.

[7] Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodně podané. Vyslovil přesvědčení, že podrobně a jasně popsal jednání žalobce, jímž měl porušit zákonem chráněný zájem a navíc vysvětlil, proč má za to, že chování žalobce bylo přinejmenším neadekvátní a přesahující společensky snesitelnou úroveň. Samotný fakt, že incidentu nebyl přítomen žádný svědek, ještě neznamená, že k jednání, které je přestupci kladeno za vinu, nedošlo. Svědectví B. B. nelze přitom pokládat za nevěrohodné jen proto, že nevypovídala v přítomnosti policie. Žalovaný zopakoval své závěry uvedené v odůvodnění napadeného rozhodnutí a uzavřel, že rozhodnutí opřel o výpovědi svědků a účastníků řízení, a to v rozsahu, v jakém neměl pochybnosti o jejich pravdivosti. Žalovaný je oprávněn zhodnotit důkazy jinak než správní orgán prvního stupně, a nelze tak k jeho tíži přikládat, že uvěřil výpovědím, na které správní orgán prvního stupně neodkázal.

[8] Krajský soud po přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného dospěl k závěru, že správní orgány se dopustily nesprávného hodnocení důkazů, když dovodily, že ve vztahu k žalobci jakožto obviněnému bylo prokázáno spáchání přestupku proti občanskému soužití podle ustanovení § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích. Správní orgány tak dle jeho názoru porušily ustanovení § 3 správního řádu, přičemž tato procesní vada měla vliv na zákonnost správních rozhodnutí, protože žalobce byl uznán vinným ze spáchání přestupku, ačkoli takový závěr neměl oporu v provedených důkazech. Vycházeje z judikatury Nejvyššího správního soudu krajský soud konstatoval, že v důkazním řízení

musí být dosažen nejvyšší možný stupeň jistoty ve vztahu ke skutku, a to na úrovni pravidla – prokázání mimo jakoukoli rozumnou pochybnost, což však v posuzovaném případě splněno nebylo.

[9] Správní orgány totiž založily svůj závěr, že žalobce dal Mgr. L. P. facku, na výpovědích svědkyň B. a O. a svědka Š., a to i za situace, že incidentu, který se odehrál v předsíni restaurace, nebyla kromě žalobce a Mrg. P. přítomna žádná další osoba. Z výpovědí svědků přitom skutková verze popsána Mgr. P. nevyplývá. Krajský soud se proto neztotožnil s názorem správních orgánů, že provedené důkazy po jejich vyhodnocení tvoří dostatečně jednoznačný, vzájemně provázaný a vnitřně nerozporný soubor informací, které jako celek nemohou vést k jinému závěru než, že žalobce se vytýkaného jednání dopustil. V souladu se zásadou *in dubio pro reo*, tj. v pochybnostech ve prospěch obviněného, následně dovodil, že správní orgány nebyly oprávněny shledat žalobce vinným ze spáchání předmětného přestupku. Jelikož bylo porušeno ustanovení § 3 správního řádu správními orgány obou stupňů, podle ustanovení § 78 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zrušil krajský soud přezkoumávané rozhodnutí v napadeném výroku I. a rovněž rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ve výrokové části I. a podle odst. 4 téhož ustanovení vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.

II.

Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalobce

[10] Proti rozsudku krajského soudu podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) dne 11. 9. 2015 kasační stížnost a současně navrhl, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek. Stěžovatel se v kasační stížnosti dovolává kasačního důvodu podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., a sice nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí. Z obsahu kasační stížnosti je však zřejmé, že námitky stěžovatele jsou podřaditelné rovněž pod kasační důvod podle písm. a) téhož ustanovení, tedy nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

[11] Stěžovatel předně nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že žalovaný a správní orgán prvního stupně se dopustili nesprávného hodnocení důkazů. Ačkoli svědci B., O. a Š. nebyli přímými svědky incidentu mezi žalobcem a Mgr. P., jejich výpovědi lze považovat za tzv. nepřímé důkazy, jelikož svými smysly vnímali události před a po incidentu. Ani jedna z výpovědí jmenovaných svědků přitom není v rozporu s výpovědí Mgr. P. Krajský soud nicméně nesprávně shledal řetězec nepřímých důkazů doplněný právě výpovědí Mgr. P. nedostatečným, přičemž výpověď Mgr. P. považoval za nevěrohodnou, aniž by se vypořádal s tím, z jakého důvodu tak učinil. Stěžovatel podporuje svůj názor týkající se hodnocení důkazů argumentem *ad absurdum*, když říká, že pokud bychom vztáhli závěry krajského soudu na hypotetický případ, kdy osoba A se pokusí zavraždit osobu B a tomuto skutku není přítomen žádný přímý svědek, osobu A by nebylo možné uznat vinnou, přestože jiná osoba viděla, jak tyto osoby spolu na místo činu přicházejí, další osoba slyšela řev osoby B a dalšímu člověku osoba B řekne, co se stalo, přičemž osobě B současně zůstane viditelné zranění po incidentu.

[12] Dále se stěžovatel neztotožňuje se závěrem krajského soudu, že svědkyně B. nepopsala otisk na tváři Mgr. P., neboť na ústním jednání před správním orgánem prvního

pokračování

stupně uvedla, že otisk byl na pravé straně její tváře. Stěžovatel rovněž zpochybňuje hodnocení věrohodnosti výpovědi této svědkyně, když krajský soud zohlednil její kamarádský vztah s Mgr. P., přičemž ale zároveň nepřihlédl na vztah mezi svědkyní O. a žalobcem.

[13] Stěžovatel současně považuje odůvodnění napadeného rozsudku za nedostatečné, neboť z něj jednoznačně nevyplývá, z čeho krajský soud dovodil, že se přestupek nestal. Krajský soud se dle názoru stěžovatele nevyjádřil relevantním způsobem k jednotlivým žalobním bodům a vyjádřením žalobce a rovněž ani neprovedl vlastní hodnocení jednotlivých důkazů z hlediska jejich věrohodnosti a pravdivosti.

[14] Závěrem své kasační stížnosti stěžovatel krajskému soudu vytýká, že nad rámec podané žaloby rozebírá, zda žalobce kopnul do psa Mgr. P., či nikoli, přičemž tato otázka není předmětem sporu a ani nemá žádnou relevantní souvislost s projednávaným případem. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 7. 2015, č. j. 19 A 7/2015 – 56, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

[15] Žalobce se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 30. 9. 2015 ztotožnil se závěry krajského soudu vyslovenými v napadeném rozsudku. Argumentaci související s nepřezkoumatelností napadeného rozsudku považuje žalobce za nedůvodnou, neboť sám stěžovatel ji prolamuje, když přímo v textu kasační stížnosti uvádí, že krajský soud po zběžném hodnocení důkazů dospěl k opačnému závěru než stěžovatel a správní orgán prvního stupně. Dle názoru žalobce se jedná spíše o neodůvodněný nesouhlas stěžovatele s názorem krajského soudu, že závěry stěžovatele neměly oporu v provedených důkazech.

[16] Žalobce dále ve stručnosti zrekapituloval některé argumenty uvedené již v jeho žalobě ze dne 28. 1. 2014. Je názoru, že správní orgány se v souladu se zásadou *in dubio pro reo* měly přiklonit ke skutkové verzi případu popsané žalobcem. Tato verze je podložena důkazy – svědeckými výpověďmi svědků O., Š. a přivolaných policistů. Pokud jde o svědkyni B., tato je kamarádkou Mgr. P., z místa incidentu se navíc po jeho skončení vzdálila a své svědectví podala po více než čtyřech měsících, zjevně pod velkým tlakem Mgr. P. Ke svědectví policistů žalobce dodává, že s ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu je při kolizi mezi tvrzením obviněného z přestupku (tedy Mgr. P.) a tvrzením policisty zpravidla věrohodnějším právě svědectví policisty. Ze svědectví policistů přitom vyplývá, že žádné zranění a dokonce ani začervenaní ve tváři Mgr. P. nezaznamenali.

[17] Správní orgány v průběhu řízení o přestupku dle názoru žalobce pochybily, když se nevypořádaly s otázkou, zda lze rozeznat rudý otisk (dle tvrzení Mgr. P.) na rudé tváři (dle tvrzení svědkyně B.). Ohledně stěžovatelova argumentu *ad absurdum* žalobce dodal, že stěžovatel zcela opomněl, že v posuzovaném případě byla útočnicem právě Mgr. P., jež se sama doznala a v řízení následně také vystupovala jako obviněná z přestupku, a tudíž nemusela mluvit pravdu. Pokud jde o žalobcovo údajné kopnutí do psa, tato otázka je součástí skutkové verze posuzovaného případu, která se žalobce osobně dotýká, neboť jej poškozuje v tom, že se snaží navodit jeho negativní vztah ke psům. S ohledem na shora popsané důvody žalobce navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

III. Posouzení kasační stížnosti

[18] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti v první řadě hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. V této souvislosti dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou k tomu oprávněnou (viz ustanovení § 103 a § 106 s. ř. s.), za stěžovatele jedná zaměstnanec mající právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie (viz ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s.) a není namístě kasační stížnost odmítnout pro nepřipustnost (viz ustanovení § 104 s. ř. s.).

[19] Nejvyšší správní soud, vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti (viz ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), následně napadený rozsudek městského soudu přezkoumal a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[20] Jelikož stěžovatel namítá ve své kasační stížnosti nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku krajského soudu pro nedostatek důvodů ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., Nejvyšší správní soud se zabýval nejdříve tímto kasačním důvodem. Dospěl-li by totiž Nejvyšší správní soud k závěru, že napadený rozsudek je zatížen vadou nepřezkoumatelnosti, z povahy věci by již nemohl posuzovat samotnou hmotně právní podstatu věci, neboť k tomu by bylo možné přistoupit až poté, co by výsledkem řízení před krajským soudem bylo jeho přezkoumatelné rozhodnutí (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2007, č. j. 4 Ads 21/2007 – 77, všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu uvedená v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz).

[21] Na tomto místě je nutno zdůraznit, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů rozhodnutí musí být založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoli na dílčích nedostatcích odůvodnění. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Takovými vadami mohou být zejména případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 9 As 40/2011 – 51).

[22] Stěžovatel v nyní projednávané věci namítá, že z napadeného rozsudku nevyplývá, na základě čeho krajský soud dovodil, že se přestupek nestal. Krajský soud se dle názoru stěžovatele rovněž nevyjádřil relevantním způsobem k jednotlivým žalobním bodům a vyjádřením žalobce a ani neprovedl vlastní hodnocení jednotlivých důkazů.

[23] Po posouzení kasačního důvodu podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že napadený rozsudek krajského soudu netrpí vadou nepřezkoumatelnosti. Krajský soud totiž ve svém odůvodnění nejdříve odkázal na základní východiska posuzování skutkového stavu v přestupkových řízeních, jež byla vyjádřena v judikatuře Nejvyššího správního soudu, a následně vyslovil názor, že v nyní projednávané věci nebyl dosažen nejvyšší možný stupeň jistoty ve vztahu ke

pokračování

skutku, a to na úrovni pravidla – prokázání mimo jakoukoli rozumnou pochybnost (viz str. 7 a 8 napadeného rozsudku). Samotné hodnocení provedených důkazů učinil krajský soud poměrně vyčerpávajícím způsobem na str. 8 a 9 napadeného rozsudku.

[24] Nejvyšší správní soud tak má za to, že krajský soud svůj rozsudek dostatečně odůvodnil, poukázal na relevantní judikaturu, správně aplikoval v ní přijaté závěry a jeho právní názory jsou rovněž srozumitelné. O tom svědčí i to, že stěžovatel v kasační stížnosti se závěry krajského soudu věcně polemizuje, což v případě neodůvodněného rozhodnutí zpravidla nepřichází v úvahu. Ostatně stěžovatel ani blíže nespecifikuje, které konkrétní žalobní body, resp. vyjádření žalobce měl krajský soud opomenout. Nejvyšší správní soud rovněž nezjistil v řízení před krajským soudem jinou procesní vadu, která by měla vliv na zákonnost jeho rozhodnutí.

[25] Nejvyšší správní soud poté přistoupil k posouzení stěžovatelem namítané nezákonnosti napadeného rozsudku spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

[26] Stěžejním problémem, s nímž se bylo nutno v tomto řízení vypořádat, je otázka hodnocení důkazů provedených v řízení o přestupku, a to konkrétně otázka, zda jsou tyto důkazy dostatečné k prokázání, že žalobce spáchal přestupek proti občanskému soužití podle ustanovení § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, jež stanoví, že „*[p]řestupku se dopustí ten, kdo úmyslně naruší občanské soužití vyhrožováním újmou na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obviněním z přestupku, schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním.*“

[27] Předně je vhodné připomenout, že ve správních řízeních se uplatňuje tzv. zásada materiální pravdy obsažená v ustanovení § 3 správního řádu, jež stanoví, že „*[n]evyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.*“ Tato zásada se aplikuje také v řízeních o přestupcích, a to na základě ustanovení § 51 zákona o přestupcích, jež stanoví, že „*[n]ení-li v tomto nebo jiném zákoně stanoveno jinak, vztahují se na řízení o přestupcích obecné předpisy o správním řízení.*“

[28] Řízení o přestupku jakožto specifický druh správního řízení je nicméně zvláštní v tom, že se v něm uplatňují rovněž stejné zásady jako v právu trestním, a to zejména zásada postihu za zaviněné jednání, zásada presumpce neviny, či zásada *in dubio pro reo*. Z posledních dvou uvedených zásad, jež jsou do značné míry vzájemně provázány, plyne, že správní orgán je povinen postavit nad vší rozumnou pochybnost na jisto, že se deliktního jednání dopustil právě ten, kdo má být za přestupek postižen. Existuje-li rozumná pochybnost, tj. ne zcela nepravděpodobná možnost, že deliktního jednání se dopustil někdo jiný než obviněný z přestupku, resp. též, že skutek se vůbec nestal, nelze obviněného za přestupek postihnout. Jinými slovy řečeno, v řízení o přestupku se nelze spokojit s tím, že skutečnost, že obviněný se dopustil přestupku, je pravděpodobná, nebo dokonce nejpravděpodobnější verzí skutkového stavu. Není-li mimo rozumnou pochybnost prokázáno, že byly naplněny všechny znaky skutkové podstaty přestupku, nemůže být učiněn závěr, že byl přestupek spáchán (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2006, č. j. 2 As 46/2005 – 55, nebo též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2013, č. j. 7 As 145/2012 – 39).

[29] Aplikací zmíněných zásad se zabýval i Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 16. 6. 2011, sp. zn. I. ÚS 864/11 (dostupný na www.nalus.usoud.cz), v němž vyslovil, že „[p]rincip presumpce nevinny vyžaduje, aby to byl stát, kdo nese konkrétní důkazní břemeno; existují-li jakékoliv rozumné pochybnosti, nelze je vyložit v neprospěch obviněného, resp. obžalovaného, ale naopak je nutno je vyložit v jeho prospěch. Z principu presumpce nevinny plyne pravidlo *in dubio pro reo*, dle kterého, není-li v důkazním řízení dosaženo praktické jistoty o existenci relevantních skutkových okolností, tj. jsou-li přítomny důvodné pochybnosti ve vztahu ke skutku či osobě pachatele, jež nelze odstranit ani provedením dalšího důkazu, nutno rozhodnout ve prospěch obviněného [...]“ Ačkoli citovaný závěr vyslovil Ústavní soud v souvislosti s řízením trestním, jak již bylo uvedeno výše, v řízení o přestupku se uplatňují stejné zásady jako v řízení trestním, proto lze tento závěr dle názoru Nejvyššího správního soudu plně vztáhnout také na řízení o přestupku.

[30] Stěžovateli lze sice přisvědčit v tom, že k prokázání spáchání přestupku postačí i řetězec nepřímých důkazů, nutno nicméně dodat, že na takový řetězec je kladen o mnoho vyšší kvalitativní standard. Jak totiž konstatoval Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 3. 5. 2007, č. j. 8 As 10/2006 – 48 „[p]okud je odpovědnost za přestupkové jednání dovozována z nepřímých důkazů, musí tyto důkazy tvořit ucelený logicky provázaný důkazní řetězec, v němž žádný důkaz nezpochybňuje pravost, věrohodnost a přesvědčivost důkazů ostatních. Logická a ničím nenarušovaná soustava vzájemně se doplňujících nepřímých důkazů musí spolehlivě prokazovat všechny okolnosti spáchaného skutku, majícího znaky skutkové podstaty přestupku, nad vši rozumnou pochybnost stavět najisto, že se jednání dopustil právě ten, kdo má být za přestupek postižen, a současně vylučovat možnost jiného závěru.“ Stejný standard se zcela bezpochyby uplatní i ve vztahu ke zjištění, zda se vůbec tvrzený skutek stal.

[31] Po posouzení důkazů provedených v řízení před správními orgány však Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že tyto důkazy netvoří ucelený a logicky provázaný důkazní řetězec, který by byl způsobilý nad vši rozumnou pochybnost prokázat, že se žalobce dopustil přestupku, z něhož byl obviněn. Zdejší soud se nejdříve zabýval námitkou stěžovatele, že krajský soud se nevypořádal s otázkou, proč považuje výpověď Mgr. P. za nevěrohodnou. Nutno v této souvislosti konstatovat, že krajský soud v napadeném rozsudku nastínil vícero rozporů, jež z výpovědi Mgr. P. plynou (viz str. 9 napadeného rozsudku, z níž soud poukazuje na rozporná tvrzení Mgr. P. v otázce kopnutí žalobce do jejího psa). Přestože otázka, zda žalobce kopl do psa nebo nikoli, není předmětem tohoto sporu, jedná se o okolnost, která dotváří skutkový děj, a může tak mít přímý vliv na posouzení věrohodnosti výpovědi Mgr. P.

[32] Nejvyšší správní soud v této souvislosti dodává, že výpověď Mgr. P. lze považovat za méně věrohodnou již ze samotné povahy věci, když se jedná o výpověď *de facto* účastnickou, neboť Mgr. P. byla v souvislosti s incidentem, jenž se udál v restauraci Dřevjanka U Zbuj, rovněž obviněna ze spáchání přestupku podle ustanovení § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích. Nejvyšší správní soud sice nezastává názor, že každou účastnickou výpověď je bez dalšího nutno odmítnout jako nevěrohodnou, nicméně za situace, kdy jsou tvrzenému skutku přítomny pouze dvě osoby, z nichž obě jsou zároveň osobami obviněnými ze spáchání prakticky stejného přestupku navzájem vůči sobě, je velice pravděpodobné, že tyto osoby budou vypovídat účelově, tedy tak, aby bylo uvěřeno

pokračování

jejich popisu skutku. Výpověď jedné osoby tak často bývá zpochybňována výpovědí osoby druhé a naopak, což ostatně nastalo i v posuzovaném případě. Nutno navíc podotknout, že ke stejnému závěru dospěl také správní orgán prvního stupně (viz str. 8 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně), když uvedl, že „I. G. a Mgr. L. P. byli oba dva účastníky řízení – obviněnými, navíc byli obviněni ze skutků, kterých se měli dopustit jeden vůči druhému, tedy je logické, že se ve svých výpovědích mohou obhajovat i takovým způsobem, kterým by se snažili jeden druhému přiboršit a současně uniknout svému vlastnímu postihu za přestupek. Zcela ve skutečnostech, které oba účastníci před správním orgánem vypověděli, správní orgán jejich výpovědím neuvěřil.“

[33] O to větší důraz je pak třeba klást na důkazy ostatní, v dané věci výpovědi svědků. V otázce nesouhlasu s hodnocením dalších důkazů ze strany krajského soudu stěžovatel poukazuje zejména na skutečnost, že výpovědi svědků B., O. a Š. jsou nepřímými důkazy, které nejsou v rozporu s výpovědí Mgr. P., když Mgr. P. uvedla, že vešla se psem do restaurace, mluvila se svědkyní O., poté byla konfrontována žalobcem, který na ni křičel a následně oba odešli do předsíně. Tato verze dle názoru stěžovatele odpovídá popisu svědkyně O., přičemž svědek Š. slyšel hádku mezi Mgr. P. a žalobcem, což rovněž není v rozporu s výpovědí Mgr. P. Žádný z nich však následný incident mezi žalobcem a Mgr. P. již neviděl a nemohl tudíž popsat jak se dále vyvíjel; svědci mohli jen usuzovat na jeho průběh na základě následných kontaktů s některými z aktérů. Správní orgány obou stupňů založily svůj závěr, že skutek, z něhož byl žalobce obviněn, se skutečně stal, tedy, že žalobce dal Mgr. P. v předsíni (na verandě) za zavřenými dveřmi mimo prostor restaurace facku, na výpovědi svědkyně B. Tato svědkyně (slyšená poprvé až se čtyřměsíčním odstupem od incidentu) však před správním orgánem prvního stupně nejdříve vypověděla, že čekala na kamarádku P. před restaurací, za zavřenými dveřmi slyšela „šťouchání“ a křik, a poté viděla jak „někdo vystrčil Mgr. P. ven ze dveří i s tím psem“. Ta byla v obličeji celá rudá tak, jak bývá rudý rozčilený člověk. Poté ji Mgr. P. řekla, že od žalobce dostala facku a svědkyně doplnila, že viděla na její tváři otisk, nebyla však schopna uvést jeho tvar v začervenalé tváři, ani na které straně obličeje se měl nacházet. Na rozdíl od výpovědi svědkyně vypověděla Mgr. P., že když jí ten pán (žalobce) vytlačoval z restaurace a kopl do psa (na jiném místě vypověděla, že se nohou po psovi jen ohnal), snažila se jej svou rukou odstrčit a dala mu facku, doslovně uvedla, že padly dvě facky a neví, kdo komu dal první. Ze strachu vyklouzla ven a zavřela za sebou dveře. Žalobce od počátku popíral, že by dal L. P. facku, připustil, že se jí snažil vytlačit ven z restaurace a nevyloučil, že použil hrubších výrazů. Oba účastníci incidentu přivolali policii, žádný z policistů, kteří se na místo dostavili asi za 45 minut, si známek po facce na tváři Mgr. P. nevšiml (svědkyně B. v mezidobí odešla).

[34] Nejvyšší správní soud za takto zjištěného skutkového stavu souhlasí se závěrem krajského soudu, že z provedených důkazů nevyplývá jednoznačně, že by žalobce kopl do psa Mgr. P. v prostoru verandy, když ona sama připouští i verzi, že se po něm jenom ohnal nohou, a navíc tvrdí, že k tomu mělo dojít za jejími zády, neboť pes šel za ní. Totéž pak lze konstatovat i ohledně skutku, jehož se měl dopustit žalobce vůči Mgr. P. Správní orgány usuzovaly na spáchání vytýkaného jednání žalobce z toho, že „je nepravděpodobné, že by žalobce nečinně strpěl fyzické napadení od Mgr. P. a sám nic nepodnikl.“ Jde o ničím nepodloženou spekulaci, jak již uvedl krajský soud. Za situace, kdy ani výpověď svědkyně B. nevyzněla jednoznačně resp. nebylo možno ji s ohledem na některé rozpory s výpovědí Mgr. P. zcela uvěřit (jak bude vysvětleno dále), nezbývá než konstatovat – v souladu se

zásadou *in dubio pro reo*, že správní orgány neměly dostatek podkladů k tomu, aby mohly žalobce shledat vinným ze spáchání předmětného přestupku.

[35] Nejvyšší správní soud v této souvislosti nepopírá, že výpovědi obou žen se zčásti shodují, nutno však zdůraznit, že v některých částech se zcela naopak rozcházejí. Příkladem lze uvést tvrzení Mgr. P. (viz str. 6 protokolu o ústním jednání ze dne 9. 6. 2014, č. j. ÚJ P/49,50/2014, na č. l. 24 správního spisu, dále jen „protokol o ústním jednání“), že „[s]amotná kamarádka, která na mě čekala [myšleno svědkyně B.], má s tímto pánem [myšleno žalobcem] rovněž zkušenost, kdy aspoň podle jejího vyprávění šla kdysi po turistické stezce, mimo pozemek restaurace U Zbuj, nevím, kde to přesně bylo, on šel naproti a kopl do jejího psa. To mi vyprávěla kamarádka B. B.“ Když se na toto tvrzení dotázal správní orgán prvního stupně svědkyně B., ta k tomu uvedla (viz str. 10 protokolu o ústním jednání): „[j]á jsem pana G. nikdy neviděla, rozhodně si ho nepamatuji.“ Obdobně lze poukázat na tvrzení Mgr. P. (viz str. 6 protokolu o ústním jednání): „byla jsem informována policií, tehdy toho dne, kdy se stal incident, když jsem je já zavolala a řešili jsme, co se stalo, že toho pána [žalobce] znají a že nejsem první ani poslední, která si na něj stěžuje.“ Toto tvrzení bylo následně vyvráceno výpovědí policisty z přivolané hlídky pprap. Z. (viz str. 14 protokolu o ústním jednání), který uvedl, že „já jsem toto neříkal, jelikož Vás [žalobce] jsem tehdy viděl poprvé, v restauraci U Zbuj jsem taky v životě nebyl, já jsem toto určitě neříkal.“

[36] Odkázat lze také na výpověď Mgr. P. v části týkající se sledu událostí po incidentu (viz str. 4 protokolu o ústním jednání), když uvedla, že „[c]elou dobu jsem byla totálně vyděšená, a jak jsem mu dala tu facku, tak jsem již vyutíkala ven. Dveře jsem si sama otevřela a sama jsem je za sebou narychlo zavřela.“ Svědkyně B. naproti tomu uvedla (viz str. 9 protokolu o ústním jednání): „L. byla vyžduchnutá ze dveří, neviděla jsem žádnou ruku, která by ji vyžduchla, ale to bylo s takovou energií, myslím, že se tímto způsobem nedostala ze dveří sama, a myslím, že za ni byly ty dveře jakoby zabouchnuté, že prostě ty dveře práskly.“ Stěžovatel sice ve své kasační stížnosti podotkl, že nepovažuje výše zmíněný rozpor za rozhodný, neboť se jednalo pouze o subjektivní vnímání paní B., nutno nicméně opětovně zdůraznit, že se jedná o objasnění okolností dotvářejících skutkový děj posuzovaného případu, které mohou mít přímý vliv na posouzení věrohodnosti jednotlivých svědeckých výpovědí (srov. odst. [31] tohoto rozsudku).

[37] Jak vyplývá ze shora uvedeného, ve výpovědích jednotlivých svědků lze nalézt vícero rozporů, které navzdory tomu, že se stěžovateli jeví jako nerozhodné, do značné míry zpochybňují skutkovou verzi podanou Mgr. P. Nejvyšší správní soud nicméně z těchto závěrů nevylučuje, že skutek tak, jak byl popsán Mgr. P., se mohl stát, nýbrž toliko konstatuje, že jeho spáchání nelze nad vší rozumnou pochybnost prokázat důkazy provedenými v řízeních před správními orgány. Taková pochybnost, resp. ne zcela nepravděpodobná možnost však postačuje k tomu, aby žalobce v posuzovaném případě nebylo možné v souladu se zásadou *in dubio pro reo* shledat vinným z přestupku podle ustanovení § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích (srov. judikatorní závěry uvedené výše v odst. [28] – [30] tohoto rozsudku). Jak totiž uvedl zdejší soud ve svém rozsudku ze dne 22. 7. 2011, č. j. 7 As 102/2010 – 86, „[k]vůli důkazním obtížím však nelze rezignovat na podmínku naplnění důkazního standardu požadovaného pro postih za trestní obvinění – ve smyslu Úmluvy [o ochraně lidských práv a základních svobod], neboť v opačném případě by byly mnohdy postihovány i osoby, jejichž vina nebyla patřičně prokázána. Něco takového je z ústavních hledisek zcela nepřijatelné. Právní stát raději v určitých případech rezignuje na

pokračování

postih pachatele přestupku, i když se jej nejspíše dopustil, než aby v jiných nedůvodně postihl nevinného.“

[38] Nad rámec uvedeného Nejvyšší správní soud poznamenává, že nepovažuje za relevantní stěžovatelův argument *ad absurdum*, jelikož vzhledem ke konkrétním okolnostem posuzovaného případu je stěžovatelův odkaz na hypotetický případ, který popisuje v kasační stížnosti (viz odst. [11] tohoto rozsudku), zcela spekulativní. Stěžovatel sice poukazuje na existenci vybraných důkazů, nicméně již nezohledňuje skutečnost, že i tyto důkazy mohou mít s ohledem na důkazní standard určitou kvalitu, jež za konkrétních okolností nemusí vždy postačovat k tomu, aby byl obviněný shledán vinným ze spáchání přestupku.

[39] Ze všech výše popsaných důvodů považuje Nejvyšší správní soud kasační stížnost za nedůvodnou, a v souladu s ustanovením § 110 odst. 1 větou druhou s. ř. s. ji proto zamítl.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[40] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti stěžovatele rozhodl meritorně dříve, než uplynula lhůta pro rozhodnutí o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, o tomto návrhu stěžovatele samostatně nerozhodoval, neboť by to za současného stavu postrádalo smysl.

[41] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití ustanovení § 120 téhož zákona. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší. Žalobce byl v řízení před Nejvyšším správním soudem úspěšný, náleží mu proto náhrada nákladů tohoto řízení vůči stěžovateli coby neúspěšnému účastníkovi řízení o kasační stížnosti v celkové výši 8.228 Kč.

[42] Žalobci přísluší náhrada za dva úkony právní služby učiněné právním zástupcem žalobce JUDr. Petrem Zajícem, LL.M., Ph.D., advokátem. Tyto úkony spočívají ve dvou písemných podáních ve věci samé, tj. ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ze dne 23. 9. 2015 a ve vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 30. 9. 2015 [ustanovení § 11 odst. 1 písm. d) ve spojení s ustanovením § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Žalobci tak náleží celkem 6.200 Kč (2 x 3.100 Kč) a tomu odpovídající náhrada hotových výdajů za dva úkony po 300 Kč, tj. celkem 600 Kč (ustanovení § 13 odst. 3 advokátního tarifu). Výše odměny za právní zastoupení tak činí 6.800 Kč. Jelikož právní zástupce žalobce doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zdejší soud zvýšil částku odměny o částku odpovídající dani z přidané hodnoty ve výši 21 % z přiznané odměny, tj. o částku 1.428 Kč. Celková výše náhrady nákladů řízení tak činí 8.228 Kč. Tuto částku je stěžovatel povinen zaplatit žalobci k rukám jeho právního zástupce JUDr. Petra Zajíce, LL.M, Ph.D., advokáta, se sídlem Kadlčákova 1507, Frýdlant nad Ostravicí, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. října 2015

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu